

שבת שבת

עם הראש ישיבה שליט"א

יהינא לאור על ידי מוסדות היכל הקודש בנשיאות מוריני ראש הישיבה שליט"א

גליזן 45
פרשת תולדות
ה' כסלו
שנת ה'תשפ"ד

הראש ישיבה שאל את אשתו, האם זה נחת או שזה סתם מתוק וחמוד? והראש ישיבה אמר שהוא חושב שזה סתם מתוק חמוד, נחת זה כשיש לך ילדים שמדברים אל השם יתברך, הם הולכים להפצה, ולומדים ומתפללים. והראש ישיבה אמר שצריכים לחנך את הילדים כשהם עדיין צעירים, ולא להגיד שזה מתוק וחמוד, רק להגיד להם איך להתנהג. ואחר כך רקדו וריקוד שמח על המילים 'ונשגב השם לבדו'.

'ביר אותיות רבי'

שאלתי את הראש ישיבה למה מגישים בשלום זכר 'ביר' {באידיש קוראים לבירה ביר} עם 'שעועית ענקית' בובעס? אמר הראש ישיבה ששעועית ענקית היא מאכל של אבלים, כי הילד לפני שהוא נולד הוא למד תורה, כשנולד נתן לו מלאך מכה והוא שכח את כל התורה, היה לו טוב לפני זה כי הוא למד תורה. ולכן אוכלים את השעועית כי אנחנו מנחמים את התינוק כמו אבל.

שאלתי את הראש ישיבה למה שותים ביר? אמרתי שאולי אפשר להגיד ש'ביר' מנחם אותנו כי אלו האותיות של 'רבי', והראש ישיבה נענע בראשו, ואחר כך בזיץ חזר על זה הראש ישיבה.

נמה הלכות שבת

כל הזמן אמר הראש ישיבה: השם יתברך כל כך טוב. אני לא יכול להפסיק להודות להשם יתברך על כל החסדים שהוא עושה איתי.

הראש ישיבה אמר שבשבת בלילה נותנים מיין הקידוש לכל הילדים מהלידה, והראש ישיבה אמר לחתנו שיתן מיין הקידוש לתינוק החדש שלו.

הראש ישיבה אמר שכשאוכלים פיסטוק שלא ישימו את הקליפה על השולחן, כי השולחן נהיה מוקצה, ואחד שאל מה עם קליפות גרעינים וכדומה? אמר הראש ישיבה שהיות שיכולים לאכול את הקליפה שלהם ממילא זה לא מוקצה,

החתן חיים מאיר ערפס נרו יאיר ממשיך לספר את חלקו השני של סעודת שבת בבוקר פרשת ראה תשפ"ג:

בשבוע שעבר הבאנו כמה נקודות יפות מהסעודה, אבל את מה שאי אפשר לתאר היא האוירה והשמחה ללא מתח מצד האחד, כשמצד השני יכול הראש ישיבה להיות מאוד קפדני עם הילדים הקטנים.

(שמתי לב שכשיושבים בסעודה אברכים או מלמדים, הראש ישיבה יקפיד יותר על הילדים גם על דברים קטנים, כדי להורות למחנכים דרך בחינוך ושקפדנות היא רחמנות).

בכל זמן הסעודה משתרר דרך ארץ גדולה, אבל הילדים לא יושבים עם פחד, ואם ילד ירצה משהו הוא לא יהסס לבקש, כמו לבקש עוד חלה וכדומה, ולא שהם יושבים ומפחדים לפתוח את הפה, זה מאוד שמח אבל גם רציני ובדרך ארץ. שמחה עם משמעות.

ילד יכול לחזור על שאלה או להגיד אותו דבר כמה פעמים, והראש ישיבה שומע את זה כל פעם מחדש, מחייך לילד ומסביר לו כל דבר בהתאם לרמה שלו.

לחנך את הילדים

נחמן נתן שטעטל (נכד הראש ישיבה) אמר לראש ישיבה שהרבי שלו אמר שכסוגרים את העיניים שיחשבו י'קו'ק'. אז הראש ישיבה הראה לו התעניינות גדולה ואמר לו: "באמת, כך אמר הרבי שלך? גם הרבי שלי אומר שצריכים לחשוב כך".

עשו בדיחות, והראש ישיבה שאל את הילדים: "לאיזה דבר יש שערות ואין לו ידיים ורגליים? פאה!"

הראש ישיבה נכנס בשיחה על צניעות, מה זה יפה? שפיצל (סוג של מטפחת) זה יפה וזה יושב הכי טוב על הפנים!

הראש ישיבה שאל אותי: אתה מסכים לקחת אשה עם שפיצל, עניתי שאני מסכים אפילו עם פאה... אמר הראש ישיבה שאפילו עם פאה אל תבטל בשביל זה שידוך. {חיים מאיר התארס בפרשת לך לך פ"ד}

נחמן נתן שטעטל ביקש קרחון לאחותו הקטנה, והוא אמר לראש ישיבה: מלכי אוהבת את השם יתברך והיא מעדיפה קרחון אדום על מקל.

קודם היה הבית הכנסת אורתודוקסי, ואחרי כך זה עבר לרפורמי, ואחר כך זה חזר לאורתודוקסי, ואחר כך עזבו כולם את המקום.

שאלתי את הראש ישיבה: למה יש כל כך הרבה בתי כנסת עזובים? זה הרי היה אזור מפואר כדי לשמור שבת? אמר הראש ישיבה שהם באמת היו חרדים, אבל הם לא חינכו את הילדים שלהם, הם לא מסרו את זה לילדים, כמו שרבינו אמר: "תודיעו לילדים שלכם מה קרה כאן" וזה הדבר הנחוץ ביותר, כמו שאנו רואים, כל אלו שמתביישים עם ברסלב, הילדים שלהם לא נשארים אצל רבינו, ולהיפך אלו שלא מתביישים, כל הבית שלהם חי עם רבינו.

יש גם טעות שאנשים עושים, כשמחפשים דירה, מחפשים למצוא בית יותר יפה, והראש ישיבה אמר: דבר ראשון מסתכלים אם יש מוסד לילדים, אם יש שם מורה דרך, זה הדבר הכי נחוץ, בית הכנסת חרדי ומורה דרך חרדי, ומוסד חרדי לילדים, ואם לא, לא ישאר כלום.

אחר כך ביקש ממני הראש ישיבה שאני יגיד בחרוזים באנגלית את מה שדיברו, אמרתי בחרוזים את מה שדיברו ושאלו שמחים שהוא הגיע אלינו, ושעשינו יפה את העיירה שלו, והוא מוזמן לבוא מתי שהוא רוצה.

הוא סיפר שהוא היה נוסע לבית הכנסת עם המכונת שלו כי זה היה מדי רחוק ללכת, הוא היה כמו שקוראים לזה - יהודי בלב. הראש ישיבה אמר שרחמנות עליו כי הוא תינוק שנשבה והוא לא יודע כלום מהחיים שלו, הוא יודע רק שאם יש לו מגן דוד והוא ציוני זה הוא היהדות רח"ל.

אחר כך קמו לרקוד אתו הוא היה מאוד מרוגש והוא אודה מאוד.

זה היה מאוד מעניין לראות שאפשר לעשות הפצה עם נתינת צלחת טשולנט, ולשמח אותו עם זה, אשר משם ואילך אפשר כבר להכניס לו נקודות יפות איך לחיות עם השם יתברך.

כ ש מ ה פ ש י ם

דירה, דבר ראשון

מסתכלים אם יש

מוסד לילדים,

אם יש שם מורה

דרך, זה הדבר הכי

נחוץ, בית הכנסת

חרדי ומורה דרך

חרדי, ומוסד חרדי

לילדים, ואם לא,

לא ישאר כלום.

”

והראש ישיבה שאל את המשתתפים: איך קולפים ביצים בשבת? והראש ישיבה אמר: קולפים אותו מעל לפח אשפה כי אם קולפים אותו על השיש לא יוכלו לקחת את הקליפות משם בגלל שהם מוקצה.

מסיימים עכשיו את חצי הש"ס

אחד ביקש מהראש ישיבה שיספר את הסיפור שהיה בסיביר, והראש ישיבה סיפר: ר' מענדל פוטרפס ז"ל היה בסיביר, פעם אחת אספו אותם בגלל שהגיע פעלולן והוא מתח חבל בין שני הרים, והוא שאל: "מי רוצה לראות איך שאני עובר מהר אחת לשניה?" כולם פחדו, אבל הוא עבר ללא פחד.

אחר כך הוא שאל: "מי רוצה לראות איך שאני עובר עם עגלה?" כולם פחדו להגיד כן, אבל הוא עבר ברוגע עם העגלה. אחרי שעבר כמה פעמים הלך וחזור, הוא שאל: "מי רוצה להתיישב בעגלה?" אף אחד לא ענה, רק בת אחת קטנה אמרה שהיא מוכנה להתיישב בעגלה. וכולם צעקו עליה: "מה את עושה? אל תעשי את זה", אבל היא כן הלכה, והוא העביר אותה בעגלה בשלום.

אחר כך שאלו את הילדה: "איך לא פחדת להיכנס לעגלה? והיא ענתה: "האיש הפעלולן הוא אבא שלי, וידעתי שאבא שלי לא יתן לי ליפול"... וזה היה אחד הדברים שהחזיק אותו בסיביר, שזה שמביא את הקושי, והוא גם הולך אתו על החבל הוא אבא שלו, והוא לא יתן לו ליפול.

אחר כך ביקש ממני הראש ישיבה שאני יגיד את זה בחרוזים וסיפרתי את הסיפור בחרוזים.

הפצה עם צלחת טשולנט

אחד עבר על יד החלון ללא כיפה והראש ישיבה אמר שהוא נראה יהודי, שיקראו לו. שאל אותו נתנאל אם הוא רוצה לעלות לסעודה ולאכול טשולנט, ואני רצתי ללמטה לחכות לו כדי לתת לו כיפה, התברר שהוא בנו של זה שיש לו דירה ברחוב שטיגלידש, והוא לא יודע שום דבר מיהדות. הוא אמר שהוא הולך לטייל מסביב לקריה, והוא לא היה פה כבר כמה שנים, והוא רואה שמתווצר כאן בתים חדשים.

הראש ישיבה אמר לי שאני יעשה לו שירגיש בנוח, כיבדו אותו עם צלחת מלאה בטשולנט לכבוד שבת קודש.

הראש ישיבה סיפר לו שעברה לידינו הבית הכנסת של טשענאט שבו הוא היה מתפלל בשנים של הילדות שלו,